

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 10 (233) • Octombrie • 2011

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 10 (233) • Octombrie • 2011

**MINISTERUL CULTURII
ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL**
**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE**

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

www.traditionalnet.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: Ciprian OGRĂZEANU

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ** - director adjunct

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela MIHĂILĂ**

Producție și difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Cristel BAIU** (București) - *Cuvioasa Parascheva*

Coperta IV - **Adina Elena MOCANU** (Valea Ciresului, Teleorman) -
Culesul viei

Fotografii de Dănuț Dumitrașcu

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

**Colocviile CNCPC, ediția a XVII-a, 2010 -
„Valori de patrimoniu cultural imaterial”**

Fotografie de Dănuț Dumitrașcu

Mulțumim tuturor colaboratorilor
și așteptăm în continuare informații și articole de specialitate
pentru *Buletinul Informativ*.

Cuprins:

Cercetare aplicată

- Gastronomia tradițională, de la zamă de crechiță la tapșe*2
(Cozmina COSTINIUC)
Împodobitul pălăriilor pe Valea Hârtibaciului6
(Gabriela NEGRU)

Agenda octombrie 201110

Ecouri

- Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării, Brăila - 2011*27
Cântecele Oltului30
(Elena GAVRILUȚIU)
Conferința Mondială „Civilizațiile și Bunăstarea Familiei Umane“ 35
(Drd. Aura-Andreea PETRE)
Concursul Național de Proză „Marin Preda“ - ediția a XII-a36
Tabăra de Creație pentru Copii „Dunărea ieri, azi, mâine“38
(Iuliana CÂRNARU)

Aniversări

- Un deceniu de activitate*41
(Dr. Corina MIHĂESCU)

Confesiuni

- La o vorbire cu artistul naiv Costel Iftinchi*44

Noi apariții editoriale

- Lansare inedită: album fotografic despre Argeș și Muscel*50
(Sorin-Dănuț RADU)

Cercetare aplicată

Gastronomia tradițională, de la zamă de crechiță la tapșe

Mâncarea tradițională a devenit, de câțiva ani încoace, unul dintre cele mai intens promovate segmente ale civilizației tradiționale. Au fost inițiate târguri cu produse tradiționale, iar în mediul online există site-uri sau secțiuni dedicate produselor și rețetelor cu specific tradițional. Atenția acordată acestui tip de iscusință culinară poate fi explicat și prin conceptele „bio” și „ecologic”, asociate mâncărilor tradiționale. Concomitent, există voci care subliniază conținutul important de grăsimi al acestui tip de hrană. Între aceste două puncte de vedere se conturează un al treilea care atrage atenția asupra numărului mic de rețete tradiționale promovate în prezent, precum și asupra culturii căreia mâncarea i-a dat naștere în lumea satului. În acest context, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu a demarat recent Proiectul *Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu*, finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Proiectul realizează prima cercetare interdisciplinară, integrată a culturii gastronomice din cele cinci zone etnofolclorice ale județului Sibiu. Astfel sunt evidențiate deopotrivă vechi rețete, modul în care se gătea, instrumentele folosite, dar și ocaziile în care mâncărurile au fost odinioară găsite și tot ansamblul de fapte culturale care le-a însoțit. De la mâncarea specifică perioadei de post, la cea specifică

Zama de crechiță pregătită de gospodinele din Alămor, județul Sibiu

sărbătorilor, mâncarea a însoțit și a potențat evenimentele din viața omului. În plus, a dat naștere unei adevărate culturi în lumea satului. *Cântecul găinii* și cel *al sarmalelor* din ceremonialul nupțial, „Paștile” cu pâine, vin și, în mod excepțional, cu brânză împărțite enoriașilor ortodocși în noaptea de Înviere, masa tradițională a feciorilor și a taților, organizată de ceata de feciori în prima zi de Crăciun, masa ritualică servită de miri și nași la o săptămână după nuntă - toate fac parte din cultura gastronomică tradițională, iar multe dintre aceste fapte au încetat demult să mai fie practicate. „În schimburile internaționale la nivel profesional efectuate de instituții de cultură, de instituții administrative și de unități de învățământ, gastronomia tradițională este una dintre cărțile de vizită României și ale Sibiului. De obicei prezentările se reduc la câteva feluri de mâncare, fără ca și povestea acestora să fie cunoscută; Proiectul *Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu* poate sta la baza unei necesare diversificări”, spune Silvia Macrea, coordonatorul proiectului.

Campania de cercetări în teren a demarat la începutul lunii august și până în prezent au fost cercetate localități sibiene din Țara Oltului, Mărginimea Sibiului și Țara Secașelor. S-au inventariat rețete vechi

ale unor mâncăruri care mai sunt astăzi găsite doar de bătrânii satului. De pildă, în satul Alămor au fost pregătite *zamă de crechiță*, *tapșe* și *plăcinte pe ploaptă*. În *cumnă*, adică în bucătăria de vară, decorată cu chindeauă și blide pictate, au trebăluit de zor bucătoresele Letiția Solomon (70 de ani), Paraschiva Frățilă (59 de ani), Marilena Florea (50 ani) și Ana Frățilă (70 ani).

Primul fel de mâncare pregătit a fost zama de crechiță, adică o ciorbă care se face în cratiță. Primele ingrediente folosite sunt cele de la orice ciorbă: ceapă, morcovi, ardei - toate se călesc în untură, apoi se pune apă și se lasă totul la fiert, alături de doi cartofi, curățați și tăiați cubulețe. Separat, într-o cratiță mai mică, se pune cârnațul de la borcan și se lasă atât cât să se topească untura, iar când legumele sunt fierte se pun bucățile de cârnaț în ciorbă. „Când eram copii, mâncam hiecare numai câte-o bucată de cârnaț, că nu era mai mult. Acum poți să mănâci cât vrei”, spune Ana Frățilă, în timp ce răstoarnă cârnațul în *crechiță*, peste ciorbă. Adaugă apoi o mână de orez și lasă să fiarbă. Când e totul gata, se mai pun paprica, ou bătut cu lapte, *tarcăn* și la sfârșit de tot verdeață, adică frunze tăiate de pătrunjel. „Zama de crechiță se mănâcă și vara, și iarna, când vrei. Noi punem acum numa' cârnaț, dar se mai pune și păpărădă, apoi io cred că dacă le pui pe amândouă, tot moare cineva, că-i greu la stomac. Da' o faci că-i bună, să o mănâci odată”, adaugă femeile.

Din *coleșe*, adică din mămăligă, știu alămorencele să pregătească diferite mâncăruri, iar tapșa e una dintre ele. „Mai demult făceam mult *gâgău* din mămăligă, că nu aveam atâtea, făceam și tapșe, da' mai rar. Gâgău-i mâncarea săracului: ne făcea mama când eram copii și veneam de la școală. Tai coleșa rece, pui niște unsoare în cratiță și dai coleșa prin unsoare. Pui o țăr' de zahăr și asta-i mâncarea. La tapșe pui mai multe: are cârnați, are brânză”, povestește Ana Frățilă, în timp ce taie cu ața felii groase de mămăligă. Pe aragaz, într-o cratiță, au fost puse la perpelit bucățelele de slănină, iar când jumările sunt gata, sunt scoase din cratiță și peste grăsimea rămasă se așază felile de mămăligă. Un strat de mămăligă, un strat de brânză, iar peste brânză câteva jumări, apoi încă un rând de mămăligă și încă unul de brânză, iar la final - câteva linguri bune de smântână. Se pune cratița pe foc și în nici zece minute brânza-i topită, coleșa a făcut crustă..., iar tapșa de Alămor e numai bună de servit.

Tapșa - mâncare tradițională din Țara Secașelor

La capitolul desert, una dintre cele mai bune alegeri este plăcinta împăturată și coaptă pe ploaptă. Se face *cocie*, adică un aluat simplu din făină, apă și sare, care se întinde într-o foaie nu prea subțire, se unge foaia cu unsoare, se rulează și se taie rondele groase de câțiva centimetri. Fiecare rondelă se întinde până când cocia capătă o formă ovală și are o grosime de jumătate de centimetru. Pe jumătate din plăcintă se pune dulceată sau brânză, se împătură și se coace pe ploaptă, adică direct pe plita sobei.

Proiectul *Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu* se desfășoară cu sprijinul financiar al Administrației Fondului Cultural Național. În urma concursului anual de proiecte culturale organizat de AFCN, proiectul a obținut o finanțare de 36.134 lei, înregistrând cel mai mare punctaj, 95,6, la secțiunea Patrimoniu imaterial.

Cozmina COSTINIUC

Referent de specialitate,

CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Fotografii din Arhiva CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Împodobitul pălăriilor pe Valea Hârtibaciului

Portul popular este compus din piese variate, pălăria fiind inclusă în categoria acoperitorilor de cap pentru bărbați, alături de căciulă, clop, glugă. Pălăria din județul Sibiu, din fetru, cu boruri mici, de culoare neagră, se înfrumusețează pentru juni cu mărgele, ciucuri de lână (pe Valea Hârtibaciului) și cu pene de păun, mărgele și paiete (în Mărginimea Sibiului). Aceste pălării nu sunt destinate întrebuințării zilnice, ci fac parte din portul de sărbătoare, având funcție ceremonială.

Despre portul bărbătesc caracteristic Văii Hârtibaciului, cu accent pe podoabele pentru cap utilizate de către bărbați și femei ne-a vorbit

Creatorul popular Marcel Pârâu, împodobind o pălărie de june de pe Valea Hârtibaciului

Pălărie de june - detaliu (Alțâna, Valea Hârtibaciului)

creatorul popular Marcel Pârâu¹, care locuiește în Agnita. Acesta ne-a explicat faptul că una din mândria junilor de pe Valea Hârtibaciului este pălăria cu șinoare, împodobită cu mărgele și ciucuri. „Când junii luau fetele la joc, purtau pălăriile cele mai frumoase; cu cât bordura de decorații (mărgele, ciucuri, și-noare cu ciucuri) era mai lată, cu atât bunăstarea era mai multă, iar unsprezece

rânduri de și-noare denotau un june bogat“ . De asemenea, fala junelui rezulta din ciucurii împodobiți care săreau în timpul jocului. Marcel Pârâu (născut la 15 august 1962, în Coveș, referent muzical la CJCPCT Sibiu și interpret de muzică populară) a văzut primele pălării împodobite la Alțâna. Nu s-a gândit că va ajunge să practice acest meșteșug. În 1988 a luat o pălărie și a studiat-o; toată cusătura cu mărgele era aplicată pe o bandă neagră; după vreo trei ani s-a hotărât să încerce să confecționeze o pălărie. A cumpărat o pălărie și a început să brodeze direct în fetru; n-a fost ușor, dar a remarcat altă ținută. Și inspirația venea pe moment ce cosea; n-a vrut să iasă din tipar, modelul e autentic, culorile sunt cele din zonă. „Mărgelele de pe pălăriile de acum 30-40 de ani erau de altă calitate, erau mărgele din sticlă, care aveau culori mai vii, aveau altă ținută“. Acum se cumpără mărgele din plastic, dar cromatic se încearcă respectarea tiparului original: roșu, vânăt, verde, ciclam.

Marcel Pârâu este autodidact, un creator popular care a îmbrățișat acest meșteșug și-l practică la atelierul de la domiciliu, unde își și vinde produsele. Împodobitul unei pălării durează aproximativ trei săptămâni, căci „e lucru foarte migălos, necesită răbdare și muncă“.

Fiecare dintre pălării e unică în felul ei, pentru că artizanul nu urmează un șablon, ideile „îi vin“ în timp ce coase. Mai întâi se achiziționează pălăria, apoi se face broderia, la care se mai aplică mici ornamente din magazine (panglică foarte îngustă). Ciucurii sunt realizați manual, din fire pe rășchitori, legate și tunse; aceștia se aplică pe pălărie, iar între ei se cos șinoare cu doi ciucurei. Ultima fază e punerea căptușelii, „ca să nu se vadă cusăturile“.

O perioadă, din 1990 până în 1995, a fost singurul creator popular - unicul bărbat care practica meșteșugul împodobitului cu mărgele; deși a participat la numeroase târguri, chiar la Muzeul Satului din București și la Sibiu, nu e ușor să-și vândă marfa. Pălăria o achiziționează cu 70 lei, iar după împodobit, încearcă s-o vândă cu 300 de lei. Lucrează pe comandă și se mândrește cu faptul că el a brodat pălăriile pe care le poartă Junii Sibiului în spectacole, pentru că în prezent un ansamblu folcloric de renume internațional e soluția perfectă pentru promovarea, la scară mare, a identității culturale naționale.

În cadrul proiectului de cercetare dedicat meșteșugarilor din județul Sibiu am poposit, în Alțâna, la Eusimia Frățiciu². Născută în 1927, a trăit „la căsi în hotar“, a urmat două clase la școala din sat și a muncit în gospodărie, la treburile câmpului, dar și în domeniul meșteșugurilor tradiționale - țesut la război și cusut.

„Toată viața numai cu mâinile am lucrat“, ne mărturisește creatoarea. „Când eram mai tânără țeseam covoare, fețe de masă, da' acum nu le mai trebe, vrea domnești“. A dat războiul de țesut fiicei, Livia, la Centrul de Informare, unde Silvia Tecoanță le învață pe fete tainele acestui meșteșug. De brodatul pălăriilor s-a apropiat la bătrânețe, la sugestia nepotului, Ștefan Vaida³. „Copilu' ăsta a lu' fata noastră m-o rugat să-i împodobesc pălărie cu șinur“, ș-apoi le-a cusut și celorlalți nepoți, căci toți „s-or îmbrăcat români.“

Interlocutoarea noastră ne-a prezentat tehnica de lucru și denumirea locală a componentelor și a modelelor de pe pălăria de sărbătoare a ficiilor hârtibăceni. „Se cumpără pălăria, se cos pe o bandă mărgeluțele și apoi se aplică pe pălărie (bandă de barșon); peste șirurile de mărgele se cos ciucuri din diamant (PNA) de cumpărat de la Sibiu sau de la București. Pălăria se mai decorează cu bănucei - paiete și frunzină -, bentiță ondulată, de cumpărat, de

diverse culori. Acestea se combină în diverse modele: cornu' berbecelui, cărpiță“.

La o pălărie se lucrează două, chiar trei săptămâni; Eusimia Frățiciu nu vinde pălării, căci „nu mai vede să coasă“. E mulțumită că a cusut pentru nepoți și că a putut să arate meșteșugul acelor interesați.

Gabriela NEGRU

Referent de specialitate
CJCPCT „Cindrelul - Junii“ Sibiu

Note

¹ Interviu realizat în cadrul *Proiectului Cercetarea meșteșugurilor tradiționale sibiene*, derulat în anul 2010 de către Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii“ Sibiu cu sprijinul financiar al Administrației Fondului Cultural Național.

² A lu' Fimea Țârcă, muma Fimii.

³ Ștefan Vaida a înființat Centrul de Informare pentru Patrimoniu și Meșteșuguri Tradiționale în Casa Gerendi din Alțâna.

Agenda*

Alba

2 octombrie – Cetea, Stremț, Cetatea de Baltă

23 octombrie – Cetea

Fiii Satului - manifestări etnofolclorice.

5-9 octombrie – Alba Iulia

Festivalul de Teatru „Povești pentru copii și oameni mari”.

15-16 octombrie – Pianu de Jos

Festivalul Oieritului - manifestări etnofolclorice păstorești.

22-23 octombrie – Ocna Mureș

„Mureș pe marginea ta” - concurs de interpretare vocală și instrumentală a muzicii populare.

Argeș

29-30 octombrie – Pitești - Muzeul Județean Argeș - Galeria de Artă Naivă

Expoziția Națională de Artă Naivă - ediția a XLIII-a.

Bacău

2 octombrie – Palanca

Sub genericul „Conexiuni culturale”, se organizează un spectacol folcloric dedicat *Zilei Internaționale a Persoanelor în*

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

Vârstă. Cu acest prilej, se inaugurează sezonul șezătorilor artistice.

Bihor

30 septembrie-1 octombrie – Oradea

Expoziție de artă plastică care face parte din manifestările cultural-artistice „Toamnă orădeană”.

7 octombrie – Oradea

Gala Tinerelor Talente - concurs județean pentru tinerii soliști de muzică cultă, ușoară și populară.

9 octombrie – Marghita

„Variatăți bihorene” - participă formații locale de pe Valea Barcăului și Valea Bistrei.

14 octombrie – Gyula (Ungaria)

Festivalul de Folclor al Românilor din Ungaria „Perinița”.

19-20 octombrie – Beiuș

„Cântă, cântă, gură scumpă” - festival național de muzică populară.

29 octombrie – Beiuș

Manifestări dedicate *Zilei Culturale a Românilor din Ungaria*.

Bistrița-Năsăud

2 octombrie – Budești-Fânațe

Manifestări etnofolclorice dedicate *Întâlnirii cu fiii satului*.

3-7 octombrie – Năsăud

140 de ani de la înființarea Colegiului „George Coșbuc” – manifestări cultural- științifice.

● În perioada 1-3 noiembrie a.c., Asociația Culturală „Pană de Păun” Bistrița, în colaborare cu Centrul Județean de Cultură Bistrița-Năsăud și Centrul Cultural Municipal „George Coșbuc” Bistrița, organizează Festivalul de Interpretare a Cântecului Popular Românesc „Pană de Păun” - ediția a VI-a. Festivalul este deschis tinerilor între 16 și 30 de ani, interpreți vocali, din întreaga țară. Informații suplimentare se pot obține de la Centrul Județean de Cultură Bistrița-Năsăud, tel./fax: 0263212023.

Botoșani**2 octombrie – Flamânzi****14 octombrie – Românești****Manifestări etnofolclorice dedicate Zilei Recoltei.****3-5 octombrie – Dorohoi**

Concursul de Poezie „Șasa Pană”, Concursul de Pictură „Artur Verona”, expoziții, spectacole - manifestări organizate cu prilejul Zilelor Municipiului Dorohoi.

11 octombrie – Ibănești

„Ce cumpărăm - educație pentru sănătate” - dezbateri privind respectarea drepturilor consumatorului.

București**25-27 octombrie – Iași**

Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale organizează cea de-a XVIII-a ediție a *Colocviilor Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale*, cu tema *Rescrierea etnologiei - punte între generații*. Anul acesta subiectele abordate sunt:

- *Cercetare aplicată și valori identitare*
- *Tradiție și creativitate*
- *Protecția patrimoniului cultural imaterial.*

Aplicația de teren are tema „*IAȘI - valori de patrimoniu cultural*”.

Partener: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași.

Buzău**1 octombrie – Mânzălești**

„Consemnările unui primar”: manifestare omagială dedicată profesorului Dumitru Cristea-Mânzălești, cu prilejul comemorării a cinci ani de la dispariția acestui fiu al satului. În context: lansarea unui volum-document și atribuirea numelui acestei personalități școlii din localitatea Beșli.

2 octombrie – Brădeanu**Festivalul Crizantemelor - serbare folclorică - ediția a IV-a.****Caras-Severin****6-7 octombrie – Șopotu Nou****26 octombrie – Teregova****26-27 octombrie – Feneș, com. Armeniș****Întâlnire cu Fiii Satului - manifestare etnofolclorică.****9 octombrie – Grădinari****Festivalul de Folclor „Ionel Sandu Marcu” - ediția a II-a.****14-15 octombrie – Armeniș*****Ruga Romilor* - manifestare tradițională a etniei.****17 octombrie – Anina**

Festivalul-concurs de Muzică și Poezie „Inimi tinere, gânduri cutezătoare”.

23-24 octombrie – Bocșa

Festivalul Creatorilor și Interpreților de Poezie în Grai „Tata Oancea” - ediția a XXXV-a.

27-28 octombrie – Glimboca (Oțelu Roșu)**„Afilon Lațcu și Ioan Muntean” - festival de folclor.****Constanța****5-7 octombrie – Topalu**

Festivalul-concurs Național de Interpretare a Cântecului Popular Românesc „Dan Moiescu” - ediția a XVI-a.

26 octombrie – Constanța - Școala cu clasele I-VIII „Aurel Vlaicu”

Din ciclul „Atelier de tradiții și obiceiuri”: „*Sâmedru - Legende, tradiții și credințe*”.

Covasna

● În perioada 2-9 octombrie, Fundația „Jókainé Laborfalvi Róza”, în parteneriat cu Teatrul de Păpuși „Cimborák” al Teatrului „Tamási Áron” din Sfântu Gheorghe, și Centrul de Cultură al Județului Covasna organizează a treia ediție a Întâlnirii Păpușarilor Maghiari din Transilvania „Cimborák”. Participă 11 trupe de teatru de păpuși din: Satu Mare, Oradea, Timișoara, Cluj-Napoca și Târgu Mureș.

Dâmbovița

1 octombrie – Târgoviște

Deschiderea cursurilor Școlii Populare de Arte „Octav Enigărescu”, din cadrul Departamentului educațional al Centrului Județean de Cultură.

25 octombrie – Pucheni, Malul cu Flori, Gemenea

Focul lui Sumedru - obicei practicat neîntrerupt de comunități, care adună în noaptea dintre 25-26 octombrie un număr important de locuitori în jurul focurilor rituale aprinse pe dealurile și în livezile înalte ale satelor.

26 octombrie – Fieni

Târg tradițional de Sfântul Dumitru, manifestare care atrage anual un număr mare de locuitori ai județului. Pe lângă vânzarea produselor de toamnă, Centrul Județean de Cultură organizează, cu sprijinul Consiliului Județean Dâmbovița și al Primăriei Fieni, spectacole folclorice, susținute de Ansamblul Folcloric „Chindia”, precum și de către soliști și ansambluri folclorice din județ.

26-29 octombrie – Târgoviște - Casa de Cultură a Sindicatelor.

„Crizantema de aur” - festival național de interpretare și creație a romantei - ediția a XLIV-a. Organizatori: Consiliul Local Municipal, Primăria Municipiului Târgoviște, Fundația „Crizantema de Aur” din Târgoviște, în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune, sub egida Consiliului Județean Dâmbovița. Producător: Teatrul Municipal Târgoviște.

● Orchestra „Muntenia”, a Centrului Județean de Cultură Dâmbovița, oferă publicului târgoviștean, în Sala de spectacole a Clubului Studenților din Târgoviște, în luna octombrie, următorul program:

- 10 octombrie: Concertul „Izvoare folclorice ale muzicii simfonice. Din program: Serghei Prokofiev - *Uvertura pe teme evreiești* (pentru clarinet, vioară, pian și orchestră); Andy Ralls - *Irish Medley* (pentru vioară și orchestră); Frederic Chopin - *Andante spianato* și *Marea Poloneză* (pentru pian și orchestră); Dorin Cuibariu - *Suita Transilvană* (pentru clarinet și orchestră); Carlos Guastavino - *Două române argentinene* (pentru clarinet, vioară, pian și orchestră; orchestrație: Andreea Dumitrescu);

- 17 octombrie: „Enescu și contemporanii săi - Despre dragoste”. Își dau concursul: actorul Victor Rebengiuc, soprana Ligia Bănică Manoleanu, Remus Manoleanu - pian;
- 24 octombrie: concert simfonic; dirijor: Diana Marian;
- 31 octombrie: concert simfonic; dirijor: Radu Popa, Cosmin Băleanu - duduk (instrument de suflat originar din Armenia).

Dolj

● În perioada 3-4 octombrie, sub genericul „Tradiția și creația populară în satul românesc contemporan - zona etnografică Dolj”, se face o cercetare etnofolclorică în comuna Giubega.

● Joi, 20 octombrie, se lansează volumul *Cuvântări Adânci - Cântece din vechime culese dintr-un colț al Olteniei de Costică Ciobanu-Plenița*, reeditat la 100 de ani de la apariție și dezvelirea unei plăci comemorative pe locul fostei case părintești a folcloristului doljean, născut în comuna Plenița.

● **CJCPCT Dolj, în colaborare cu Societatea Română de Televiziune - Studioul TVR 3 și Studioul Teritorial de Radio „Oltenia” Craiova, sub egida Consiliului Județean Dolj, organizează, în perioada 21-26 noiembrie, la Craiova, a XXI-a ediție a Festivalului-concurs Național al Interpreților Cântecului Popular Românesc „Maria Tănase”. Concursul este deschis interpreților cântecului popular românesc, având vârsta între 16 și 35 de ani. Preselecția concurenților care vor reprezenta județul Dolj la această ediție va avea loc la Craiova, în data de 15 octombrie, iar preselecția națională, la Craiova - Teatrul Național „Marin Sorescu”, în data de 22 noiembrie. Fișele de înscriere se trimit pe adresa: CJCPCT Dolj, str. Alexandru Macedonski nr. 28, Craiova. Informații suplimentare se pot obține la tel./fax: 0351176984, 0351176985 sau 0251524844.**

Galati

1-2 octombrie – Galați

Sărbătoarea Recoltei - manifestare complexă, organizată în fiecare toamnă în parteneriat cu primăriile comunelor din județ și Primăria Municipiului Galați, sub egida Consiliului Județean Galați. Își dau concursul ansambluri, formații folclorice și interpreți vocali și instrumentiști de muzică populară,

Ansamblul Folcloric „Doina Covurluiului”, Fanfara „Valurile Dunării”; de asemenea, sunt invitați meșteri populari din județ.

7-9 octombrie – Galați

„Umor la Mila 80” - festival național de epigramă - ediția a XIV-a, deschis epigramiștilor și caricaturiștilor.

11 octombrie – Galați

„Ipostaze etnografice” - expoziție-concurs de fotografie-document etnografic. Tema acestei ediții este „Viața satului”.

22 octombrie – Galați - Casa de Cultură a Sindicatelor

„Perla Dunării” - festival național de interpretare vocală și instrumentală pentru copii și tineret din cadrul Euroregiunii „Dunărea de Jos”.

22 noiembrie – Galați

Salonul de Toamnă al Artelor Vizuale - expoziție de arte vizuale - pictură, sculptură, design, ceramică, artă decorativă, artă fotografică. Lucrările expuse sunt realizate de elevii Școlii de Arte Galați.

23 octombrie – Cavadinesti

Sărbătoarea Cântecului și Jocului Horincean - festival de interpretare a cântecului și dansului popular.

28 octombrie – Galați

Salonul Național de Artă Fotografică - expoziție colectivă a celor mai reprezentativi artiști fotografi gălățeni, organizat de Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, în parteneriat cu Asociația Artiștilor Fotografi din România, Uniunea Artiștilor Plastici din România, Clubul Foto „Lumina” din Brăila și Casa de Cultură Tecuci.

● În luna octombrie, se lansează **Antologia Cubului Critic „OBLIO”**.

● Luni, 3 octombrie a.c., apare revista „Dunărea de Jos”, nr. 116.

Giurgiu

1 octombrie – Mironesti

Ziua Persoanelor Vârstnice - spectacol oferit de elevii Școlii Populare de Arte și Meserii din cadrul CJCPCT Giurgiu persoanelor vârstnice de la Căminul de bătrâni din Mironesti.

1 octombrie – Izvoarele

Ziua Comunei Izvoarele - spectacol folcloric.

8 octombrie – Giurgiu

Seară artistică dedicată persoanelor vârstnice - spectacol oferit de Centrul Cultural Local „Ion Vinea”.

10 octombrie – Giurgiu - Ateneul „Nicolae Bălănescu”

„Simfonia Semnelor” - confesiune culturală, manifestare organizată de Centrul Cultural Local „Ion Vinea”.

14 octombrie – Daia

Ziua Comunei Daia - spectacol folcloric susținut de Ansamblul Folcloric „Doina Dunării” al Centrului Cultural Local „Ion Vinea”.

21-22 octombrie – Giurgiu

Festivalul-concurs Național de Interpretare a Muzicii Populare „Pe marginea Dunării” - ediția a XVIII-a, realizat în parteneriat cu Centrul Cultural Local „Ion Vinea”. Participă soliști (amatori) vocali și instrumentiști din toate zonele țării.

Gorj

1-2 octombrie – Crasna

Zilele Comunei Crasna/Întâlnire cu Fiii satului. Organizează: Consiliul local, Primăria și Căminul Cultural din localitate. Parteneri: Ansamblul artistic „Doina Gorjului”, CJCPCT Gorj.

2-12 octombrie – Târgu Jiu și localități din județ

GORJFEST - festival internațional de arte vizuale. Dintre manifestări, fac parte: Tabăra Internațională de Arte Vizuale (fotografie artistică, film documentar, sculptură mică, grafică și pictură) - ediția a VI-a; Salonul Internațional de Fotografie Artistică, Pictură, Grafică și Sculptură mică și inaugurarea Colecției de Artă Contemporană GORJFEST. Organizator: CJCPCT Gorj. Parteneri: Consiliul Județean Gorj, Ansamblul Artistic „Doina Gorjului”, cotidianul „Impact în Gorj”, Uniunea Sindicatelor Miniere Oltenia, Sindicatul Mine-Energie Jilț, Primăria Târgu Jiu.

● În perioada 3-9 octombrie a.c., se desfășoară, la Târgu Jiu, în cadrul **Proiectului „Redescoperă Gorjul”**, următoarele manifestări:

● **Luni, 3 octombrie**

- **orele 12,00** - Esplanada Victoria: deschiderea festivă a manifestării; deschiderea târgurilor meșterilor populari, a târgurilor de produse tradiționale, de carte și tipărituri despre Gorj și a expozițiilor filatelice și cinegetice;

- orele 17,00 - sediul CJCPCT Gorj: Expoziția de Artă Populară „Odinioară, pe Jilțuri”;
- orele 18,00 - Casa „Moangă”: „Gorjul istoric și cultural” - spectacol evocator „Tudor Vladimirescu”; scenariul Ion Cepoi; regia Gheorghe Porumbel;
- orele 10,00: itinerar turistic și cultural: Târgu Jiu - Cheile Sohodolului - Hobița - Tismana;
- Marti, 4 octombrie
- orele 18,00 - **Esplanada Victoria: „Privighetoarea Gorjului” - spectacol extraordinar susținut de Ansamblul Folcloric „Maria Lătărețu” și alte formații ale Școlii Populare de Artă Târgu Jiu;**
- orele 19,00 - Casa „Măldărăscu”: „Gorjul istoric și cultural” - spectacolul evocator „177 ani de teatru în Târgu Jiu”; scenariul Ion Cepoi, regia Marian Negrescu;
- Miercuri, 5 octombrie
- orele 10,00: itinerar turistic și cultural: Târgu Jiu - Curtișoara - Crasna - Novaci - Baia de Fier - Polovragi;
- orele 17,00 - Esplanada Victoria: Concursul „Gorjul turistic”;
- orele 18,00 - Esplanada Victoria/Sala Maură a Palatului Administrativ al Județului: „Gorjul istoric și cultural” - spectacol extraordinar susținut de Orchestra de Cameră „Lyra Gorjului” Târgu Jiu;
- Joi, 6 octombrie
- orele 17,00 - Muzeul Gorjului: Salonul de Toamnă al Artiștilor Plastici Gorjeni;
- orele 19,00 - **Esplanada Victoria: spectacol de gală susținut de Ansamblul „Doina Gorjului”;**
- Vineri, 7 octombrie
- orele 16,00 - **Esplanada Victoria: Parada Costumului Popular Gorjenesc și concert al tarafurilor tradiționale din Gorj;**
- Sâmbătă, 8 octombrie
- orele 17,00 - Esplanada Victoria: vernisajul Expoziției stradale „Gorj, Europa” - realizată în cadrul Festivalului Internațional de Arte Vizuale GORJFEST – 2011; expun artiști plastici și fotografii din România, Bulgaria, Franța, Germania, Moldova, Serbia, Spania, Turcia, Ucraina;
- orele 18,00 - Casa „Gănescu” - Masa Tăcerii - Poarta Sărutului - Calea Eroilor - Coloana Infinită: pelerinaj pe urmele lui Brâncuși în Târgu Jiu;

- orele 19,00 - Teatrul „Elvira Godeanu”: Deschiderea stagiunii 2011-2012: Patul oval” de Ray Cooney, premieră, regia Achille Roselletti (Italia);
- orele 19,00 - Parcul Coloanei: Spectacolul de Muzică și Poezie „Măiastra”;
- Duminică, 9 octombrie
- orele 10,00 - Universitatea „Constantin Brâncuși”: „Turismul cultural - o mare oportunitate pentru Gorj” - seminar.
- 14 octombrie – Alimpești, Bărbătești, Bâlteni, Cătunele, Padeș, Săulești, Slivilești, Stejari, Runcu, Telești, Turceni, Văgiulești Nedei și hramuri la sărbătoarea Sfântei Parascheva, organizate de consiliile locale și așezămintele culturale.**
- 17-21 octombrie – Târgu Jiu, alte localități din județ**
- Cursuri de dans popular gorjenesc - ediția a IV-a. Participă cursanți din țări ale Uniunii Europene. Organizator: CJCPCT Gorj; parteneri: Asociația Culturală „Doina” din Rotterdam (Olanda), Ansamblul Artistic „Doina Gorjului”.**
- 21-23 octombrie – Târgu Jiu, Runcu
- Festivalul Național de Umor „Ion Cănavoiu” - ediția a XIX-a și Salonul Național de Caricatură - ediția a VI-a. Organizator: CJCPCT Gorj.
- 25 octombrie – Târgu Jiu, alte localități din județ
- Ziua Armatei Române* - ceremonial militar și religios.
- 28 octombrie – Rovinari**
- Târgul Creatorilor Popolari - expoziții cu vânzare de obiecte și produse tradiționale.**

Harghita

- 7 octombrie-6 noiembrie – Miercurea-Ciuc
- Curs de formare profesională a adulților; specializarea: fotograf.
- 22-28 octombrie – Miercurea-Ciuc
- Tabăra de Artă Fotografică din Merești.

Ialomița

- 6-7 octombrie – Slobozia**
- Festivalul Național de Folclor „Ion Albeșteanu” - ediția a VIII-a.**
- Festivalul este deschis tinerilor interpreți ai cântecului popular**

românesc, cu vârste cuprinse între 16 și 35 de ani, din întreaga țară.

Iași

8 octombrie – Iași

Festivalul de Folclor „Trandafir de la Moldova” - ediția a XLIII-a. Participă ansambluri folclorice, formații de dansuri tradiționale și grupuri instrumentale din județele: Bacău, Bihor, Botoșani, Neamț, Vaslui, Iași și din Republica Moldova.

Ilfov

● „Muzica pentru toți” - concerte de promenadă susținute, în parcurile ilfovene, de Orchestra „Simfonia București”, dirijată de Florin Totan, pe tot parcursul lunii.

● **Artiști amatori din Ilfov prezintă, în localități din județ, spectacolul de tradiții și obiceiuri „Satul din inima orașului... Ilfov”. Își dau concursul: Letiția Boroi, Mădălina Ciucu, Andreea Miruna Popescu, Andrei Mihalea, Marioara Man Gheorghe și Ansamblul „Perinița” - coregraf Liliana Comana.**

● În această lună, au loc preselecții zonale pentru Concursul de Muzică Ușoară „Festivalul Steluțelor” - ediția a II-a. Concursul este destinat copiilor cu vârste între 3 și 16 ani din județ, fiind organizat de Consiliul Județean Ilfov, prin CJCPCT.

● În a doua parte a lunii iese de sub tipar Albumul *Proteieria de Nord – Proteieria de Sud*, ce cuprinde imagini cu cele 64 de mânăstiri și biserici din județul Ilfov. Proiectul este realizat de CJCPCT Ilfov în parteneriat cu Arhiepiscopia Bucureștilor.

Maramureș

12-21 octombrie – Baia Mare

Salonul de Toamnă al Artiștilor Plastici din Maramureș - ediția a V-a.

Mehedinți

1-2 octombrie – Drobeta-Turnu Severin

„Toamna severineană” - festival interjudețean al tarafurilor și fanfarelor - ediția a V-a.

13-14 octombrie – Vânju Mare

Festivalul Viei și Vinului - manifestări etnofolclorice - ediția a XXII-a.

Mureș

9 octombrie – Sâncraiu de Mureș

Festivalul de Cântece, Dansuri și Port Popular Maghiar „Tiszta Forrásból” (Din izvor curat) - ediția a VII-a.

22-24 octombrie – Sovata

Tabăra de Pictură de Șevalet „Sovata” - ediția a XXIV-a.

Olt

6-7 octombrie – Slatina

„Oltanii &... Restu' Lumii” - festival național de umor - ediția a XVII-a, manifestare complexă, care se desfășoară pe următoarele secțiuni: creație literară (epigramă și teatru scurt, într-un act); interpretare (recitaluri dramatice - monodramă); caricatură; meșteșuguri tradiționale; folclor.

27 octombrie – Drăgănești

Festivalul Național de Doine și Balade „De la Drăgănești la Vale”, desfășurat în cadrul a două secțiuni: secțiunea interpreți vocali și secțiunea interpreți instrumentiști.

● **Pe parcursul lunii octombrie, se derulează Programul anual „Cercetarea, conservarea și promovarea obiceiurilor și tradițiilor, așa cum se păstrează în localitățile județului Olt”.**

● Și în această lună, se derulează, în localități ale județului, Programul anual „Căminul Cultural”, care cuprinde: programe de activități și priorități, instruirii, programe de educație permanentă, spectacole metodologice, expoziții, proiecții de film, conferințe și întâlniri cu specialiști și personalități culturale.

Prahova

1-2 octombrie – Tomșani

Târgul Fermierului - târg de produse agricole, expoziții de artă populară, spectacole folclorice, muzică de fanfară, horă.

1-3 octombrie – Mizil

Zilele Orașului Mizil: simpozioane, lansări de carte, expoziții de fotografie și de artă, muzică de promenadă, spectacole folclorice și

de muzică ușoară, târg, dans. Manifestare complexă cu participare județeană și națională.

1-3 octombrie – Bușteni - Centrul Cultural

Festivalul Internațional „Aurel Stroe” - ediția a II-a: simpozion, expoziții, audii muzicale. Premiera absolută a operei „Eumenidele” de Aurel Stroe, în interpretarea Filarmonicii „Banatul” din Timișoara.

1-3 octombrie – Câmpina

Concursul Național de Poezie „Iulia Hasdeu” - ediția a IX-a. Organizatori: Muzeul „Iulia Hasdeu” din Câmpina și Casa de Cultură Ploiești.

4-5 octombrie – Urlați

Zilele Toamnei la Urlați: spectacole, concursuri, expoziții de produse agricole și meșteșugărești; manifestare cu participare județeană.

7-9 octombrie – Cocorăștii Mislii

„Școala Europei” - colochiu internațional. Participă delegații din Franța, Italia, Polonia și România. Organizatori: Asociația de Înfrățire Castanet Tolosan - Cocorăștii Mislii, Primăria și Căminul Cultural Cocorăștii Mislii, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Prahova, Centrul Județean de Cultură Prahova și Teatrul Equinox.

8 octombrie – Ariceștii Zeletin

Ziua Comunei - manifestare complexă cu participare județeană.

8-9 octombrie – Ceptura

Zilele Cepturei - manifestare cu participare națională - ediția a XV-a: târg de vinuri, expoziții, spectacole folclorice, întreceri sportive, horă.

8-9 octombrie – Comarnic

Zilele Orașului Comarnic - ediția a VII-a. Manifestare complexă cu participare județeană. Întâlniri cu personalități cultural-artistice, simpozioane, expoziții, spectacole, întreceri sportive, dans.

10-11 octombrie – Filipeștii de Târg

Festivalul Toamnei - manifestare complexă, cu participare județeană.

13 octombrie – Ceptura

„Pe urmele lui Mihai Viteazul” - ediția a II-a: parcurgerea traseului de la intrare până la ieșirea din Ceptura, evocări, muzică de fanfară, pelerinaj, popas câmpenesc. Organizatori: Primăria Ceptura și Centrul Județean de Cultură Prahova.

14 octombrie – Breaza

„Calabreaza” - festival județean de folclor - ediția a VII-a. În context: *Ziua Orașului*, târg tradițional, expoziții de artă, dans.

15-17 octombrie – Plopeni

Expoziția de Artă Populară și Meșteșugărească „Valea Slănicului”.

16 octombrie – Cocorăștii-Colț

Festivalul Cocorilor - ediția a IV-a: muzică de fanfară, spectacole folclorice și de muzică ușoară, expoziții de artă populară și produse meșteșugărești, târg, distracții, dans; manifestare cu participare județeană și națională.

22 octombrie – Aluniș

„Lada de zestre”: paradă a celor mai vechi, mai noi și mai frumoase costume populare din Aluniș, Pietriceaua, Ștefești și Berteaua, spectacol de dansuri și muzică populară vocală și instrumentală. Organizatori: Căminul Cultural Aluniș și Centrul Județean de Cultură Prahova.

25 octombrie – Târgșoru Vechi

Ziua Localității - manifestări cultural-artistice cu participare județeană.

25-26 octombrie – Provița de Sus

„Zile și nopți albe la Provița de Sus” - sărbătoarea comunei.

26 octombrie – Vâlcănești

Ziua Comunei - festival de folclor și târg tradițional, cu participare județeană.

26 octombrie – Cerașu

Festivalul Munților - manifestare etnofolclorică complexă, cu participare județeană: târg tradițional, expoziții de artă, paradă a portului popular, muzică de fanfară, horă. Organizatori: Primăria și Căminul Cultural, cu sprijinul Centrului Județean de Cultură Prahova.

26 octombrie – Tohani, com. Gura Vadului

Sărbătoarea Toamnei pe Drumul Vinului - manifestări etnofolclorice: concursuri de vinuri, târg tradițional, spectacol folcloric, horă.

Satu Mare**3 octombrie – Satu Mare**

Festivalul „Ziua Recoltei”; participă formații folclorice și meșteri populari din județ.

6 octombrie – Satu Mare - Galeria de Artă a CJCPCT

Vernisajul Expoziției colective de artă plastică Venig Vasile și Szekeres Szabolcs.

13 octombrie – Satu Mare

Manifestarea culturală „Luminătorii satelor”; participă Filarmonica „Dinu Lipatti” din Satu Mare.

20 octombrie – Satu Mare - Galeria de Artă a Consiliului Județean

Vernisajul Salonului de toamnă al Artiștilor Plastici Sătmăreni.

23 octombrie – Odoreu

Ziua Culturală a Localității Odoreu.

28 octombrie – Satu Mare

Zilele Culturale „Szilagy Domokos”; participă Filarmonica „Dinu Lipatti” din Satu Mare.

● **Duminică, 2 octombrie, în localitatea Stâna (com. Belciug), se lansează CD-ul de muzică populară al interpretului Izidor Șerban.**

Sălaj**7-9 octombrie – Cehu Silvaniei**

Concursul Național de Teatru pentru Elevi „Padif” - ediția XIII-a.

15-16 octombrie – Zalău

Sărbătoarea Strugurilor - manifestări etnofolclorice dedicate recoltei din vii. **Organizatori: CCAJS Sălaj, Primăria Municipiului Zalău, Asociația „ProZilah”.**

22 octombrie – Zalău

Lectură publică din creația scriitorilor sălăjeni Gabriel Chifu și Horia Gârbea. Organizator: Centrul de Cultură și Artă al Județului Sălaj.

Sibiu**1 octombrie – Avrig**

Festivalul „Toamnă barocă la Avrig” - ediția a-III-a. Evenimentul are loc la Palatul de vară al Baronului Samuel von Brukenthal din orașul Avrig și urmărește promovarea singurului complex baroc de

acest fel din România, dar și a altor elemente definitorii ale acestui stil.

1-2 octombrie – Mediaș

Festivalul Național de Folclor „Pe Târnavă-n Sus și-n Jos” - ediția a V-a. Festivalul se adresează soliștilor vocali amatori, din întreaga țară, cu vârsta între 16 și 35 de ani.

15-16 octombrie – Moșna

Festivalul Verzei - ediția a-V-a.

● **Ansamblul Folcloric Profesionist „Cindrelul-Junii Sibiului” prezintă, pe parcursul lunii octombrie, spectacole în localități ale județului.**

● **Continuă „Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu”, proiect derulat de CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu, cu finanțare AFCN, prin care se urmărește promovarea rețetelor bucătăriei tradiționale în prezent și a culturii căreia mâncarea i-a dat naștere în lumea satului.**

Suceava**2 octombrie – Vatra Dornei****7-9 octombrie – Timișoara**

Târgul de toamnă „Produs în Bucovina” - manifestări etnofolclorice specifice.

7-9 octombrie – Gura Humorului

Festivalul Internațional de Film și Diaporamă „Toamnă la Voroneț” - ediția a XXXI-a.

8-10 octombrie – Ucraina

„Întâlniri Bucovinene” - festival internațional de folclor - ediția a XXII-a.

19 octombrie - Suceava

Spectacol muzical-coregrafic susținut de elevii Școlii de Arte „Ion Irimescu”, cu ocazia deschiderii anului școlar.

19-21 octombrie – Suceava

„Cântecele neamului” - festival-concurs internațional de folclor - ediția a IV-a.

22 octombrie – Fălticeni

Festivalul Mărului - suită de manifestări etnofolclorice - ediția a VIII-a.

26 octombrie – Calafindești

Festivalul-concurs Interjudețean al Fanfarelor Țărănești - ediția a VI-a.

Teleorman**25-28 octombrie – Alexandria**

„Pe Deal, la Teleormănel” - ediția a XLII-a - festival-concurs național de muzică populară românească adresat soliștilor vocali cu vârsta cuprinsă între 16-30 ani. Program: preselecție (25 octombrie, la sediul CJCPCT), repetiții cu orchestră (26 octombrie), concurs (27 octombrie), Gala laureaților (28 octombrie).

Vâlcea**1 octombrie – Râmnicu Vâlcea - Scuarul „Mircea cel Bătrân”**

Spectacol folcloric susținut de Ziua Recoltei - ediția I.

9 octombrie – Muereasca

„Roadele toamnei” - ediția a VII-a - proiect cultural de evaluare a roadelor unui an în comunitate.

20 octombrie – Râmnicu Vâlcea - Galeria „Constantin Iliescu”

„Armonii” - vernisajul expoziției de artă plastică a artiștilor vâlceni.

Ecouri

Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării, Brăila - 2011

Cea de-a cincea ediție a Concursului Internațional de Folclor *Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării*, desfășurată pe scena de pe Esplanada Dunării, în perioada 28-30 iulie 2011, a fost „...cea mai reușită ediție”, așa cum, de altfel, sublinia, la festivitatea de premiere, Președintele Consiliului Județean Brăila, domnul Gheorghe Bunea Stancu. Susținem această apreciere și considerăm că ea se datorează unei atente și competente organizări a concursului de către Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brăila, sub egida

Consiliului Județean Brăila, în parteneriat cu Televiziunea Română, dublată de o prestație foarte bună a concurenților din acest an și, nu în ultimul rând, de calitatea interpretării și a repertoriului invitațiilor speciali care au evoluat pe scena concursului. Totodată, apreciem aportul publicului brăilean care, pe lângă faptul că a umplut Faleza Dunării în toate cele trei seri, s-a dovedit un mare iubitor și cunoscător al cântecului popular. La succesul acestei ediții a contat și faptul că în acest an Concursul *Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării* a fost transmis în direct la TVR 3 și, ulterior, retransmis pe posturile TVR 1 și TVR Internațional.

La a V-a ediție a Concursului *Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării* și-au dat întâlnire 24 concurenți din 10 țări dunărene, care, în conformitate cu regulamentul, au interpretat în competiție câte două piese - contrastante ca structură (tempo, melodie, ritm, caracter): o primă piesă, fără acompaniament, iar a doua cu acompaniament orchestral, amândouă reprezentative pentru zona etnofolclorică din care provenea concurentul. Fiecare concurent, inclusiv reprezentanții etniilor, și-a ales piesele astfel încât, prin conținut și mesajul transmis, să răspundă genericului concursului - *cântecul de dragoste*. Tot prin regulament a fost stabilit ca toți concurenții să poarte costumul specific zonei sau al etniei din care fac parte.

În prima seară în concurs au evoluat: Maria Radu (Brăila), Dănuț Ionuț Popescu (Teleorman), Joachim Moser (Austria), Elena Lucreția Goagea (Oltenia), Șirin Narenji (Dobrogea), Daniel Constantin Pop (Sălaj), Stela Botez Grigore (Republica Moldova), Geanina Manea (Argeș), Ioan Chrripuci (Giurgiu), Slobodan Elbet (Serbia), Cristina Poteraș (Moldova), iar în cea de-a doua seară: Gabriel Dumitru (Argeș), Maria Hlavacova (Slovenia), Costel Atanasof (Tulcea), Maria Ciocan (Brăila), Cristina Burghel (Ungaria), Ionel Lazăr (Argeș), Mihaela Ceană (Dolj), Monica Rebholz (Germania), Paul Ananie (Maramureș), Carmen Teodorașcu (Galați), Olena Stroia (Ucraina).

Juriul concursului având în componența sa pe: Elise Stan - realizator TVR - președinte, prof. univ. dr. Niță Frățilă - Universitatea din Novi Sad - Academia de Arte (Serbia), dr. Doina Ișfănoni - cercetător - București, muzicolog Daniela Gibescu - redactor - Electrecord, Elena Gavriluțiu - sociolog - Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, lt. col. Petrea Gogu - conducătorul Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila, profesor Liceul

de Artă „Hariclea Darclée” Brăila, Ioan Godja - Radio-TV „Unirea și Asociația „Unirea” din Wiener Neustadt (Austria) - membri, a urmărit, ținând cont de prevederile regulamentului concursului, la fiecare concurent atât nivelul interpretativ și repertoriul (obligatorie a fost interpretarea unei melodii de dragoste), cât și autenticitatea costumului popular (din țara/zona pe care o reprezenta). A fost o depar-tajare destul de grea, dat fiind faptul că valoarea interpretativă a concurenților a fost una ridicată și, totodată, apropiată. Juriul a remarcat, în unanimitate, vocea deosebită, dar și tehnica de interpretare a reprezentantei Ucrainei - Olena Stroia.

Premiile constând în bani, *Diplomă de Participare* și cadouri simbolice din partea organizatorilor, au fost acordate după cum urmează:

Premiul I: Olena Stroia (Ucraina)

Premiul II: Gabriel Dumitru (jud. Argeș)

Premiul III: Elena Lucreția Goagea (jud. Vâlcea)

Mențiunea I: Maria Radu (jud. Brăila)

Mențiunea II: Paul Daniel Ananie (jud. Maramureș)

Mențiunea a III-a: Mihaela Diana Ceană (jud. Dolj).

În acest an au mai fost oferite premii speciale, după cum urmează:

Premiul de popularitate: Costel Atanasov (jud. Tulcea)

Premiul Consiliului Județean: Șirin Narenji (zona Dobrogei)

Premiul juriului: Monika Rebholz (Germania).

Premiile au fost înmânate de o parte dintre membrii juriului și de reprezentanți ai autorităților locale și județene.

Un moment vibrant l-a creat Olena Stroia, care, mulțumind pentru premiul acordat, și-a mărturisit emoționată originile românești, spunând printre altele: „...Slavă Domnului ca mi-a dat o inimă. Slavă Domnului ca mi-a dat sânge românesc. Nu pot să spun decât că locul întâi nu este acesta! De aceea eu stau aici pe scena asta. Domnul Nicolae Botgros, cu toți *Lăutarii*, cu toți de aici... acesta-i locul întâi. Și locul întâi era atunci când am călcat pe natala mea Românie pe care o văd dintotdeauna de pe malul Dunării, că eu trăiesc pe malul Dunării. Dar nu pot să vin la voi. Și acum sunt aici, asta-i fericirea. Vă mulțumesc tare mult”.

Fiecare seară a concursului s-a încheiat cu recitaluri: vineri seara, seria recitalurilor l-a deschis tânăra maramureșeancă care trăiește, alături de părinți, în Austria - Delia Godja, urmată de mult mai

cunoscutul interpret Petrică Mătu Stoian; sâmbătă seara, sub denumirea generică „La braț cu tinerețea“, tineri laureați ai marilor festivaluri de folclor din România (Olguța Berbec, Iordan Nicușor, Andra Fusaru, Georgiana Mănăilă, Aurelian Dumitru Suci, Emilia Dorobanțu, Alina Ceuca, Alin Trocan, Izabela Tomița, Stana Stepănescu, Ovidiu Homorodean, Maria Beatrice Băndoiu, Mihaela Grec, Alexandru Brădățan) au oferit un spectacol în care exuberanța, bucuria de a cânta și talentul au răzbătut în fiecare moment; duminică seara, după prima parte a festivității de premiere, a susținut un microrecital Grupul Vocal al Academiei de Arte din Novi Sad, Serbia, grup ce a câștigat Premiul I la ediția din 2010 a concursului. În a doua parte a seriei, după Gala Laureatilor, publicul a fost vrăjit de programul prezentat de neîntrecutul taragotist Dumitru Fărcaș. Surpriza seriei a fost recitalul cunoscutei interprete de muzică populară Mioara Velicu, care cu repertoriul și verva-i cunoscută a ridicat publicul în picioare.

Concursul s-a încheiat, spre încântarea miilor de spectatori, prezenți duminică seara pe Esplanada Dunării, pe acordurile unor cunoscute melodii de muzică populară românească, interpretate de Orchestra „Lăutarii“, care s-au îmbinat armonios cu focurile de artificii ce luminau, deasupra Dunării, cerul.

Ediția din anul 2012 a „Cântecului de dragoste de-a lungul Dunării“ a început deja. A început prin însăși promisiunea organizatorilor că acest concurs va fi ridicat la rangul de festival la care se va atribui și Marele trofeu.

Cântecele Oltului

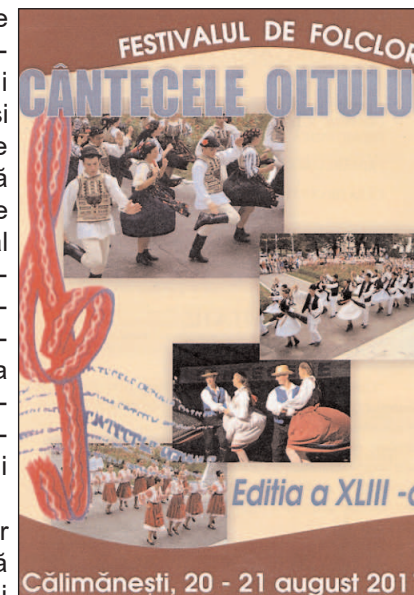
Festivalul de Folclor *Cântecele Oltului*, care se desfășoară în a doua parte a lunii august, în fiecare an, la Călimănești, a ajuns la cea de-a XLIII-a ediție, devenind, se poate spune, o instituție și, în același timp, o manifestare tradițională, una dintre cele mai longevive de acest gen din țară. Din județele străbătute de Olt se întâlnesc aici, la Călimănești, formații folclorice, soliști vocali și instrumentiști de muzică populară, care au un numitor comun - dorința și adesea puțința de a promova ceea ce este autentic în cultura tradițională din

zona pe care o reprezintă. Este meritul, deopotrivă, al organizatorilor, și, în special, al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, ca instituție județeană de specialitate, condus de doamna prof. Elena Stoica, și al conducătorilor formațiilor participante care nu au coborât ștacheta valorică pentru că au înțeles și înțeleg că valorificarea scenică a folclorului poate contribui la transmiterea adevăratelor valori ale patrimoniului cultural imaterial.

Desfășurată pe scena în aer liber din Parcul Casei de Cultură „Florin Zamfirescu” a orașului Călimănești (ca de fiecare dată când vremea o permite), ediția a XLIII-a a Festivalului *Cântecele Oltului*, a reunit în zilele de 20 și 21 august ansamblurile: „Cetățuia” al Căminului Cultural Teliu (jud. Brașov), „Brăduțelul” și Formația țigănească „Șatra” ale Casei de Cultură „Kónyá A'Dám” din Sfântu Gheorghe (jud. Covasna), „Kakvirag” al Asociației Culturale „Kakvirag Lueta” din comuna Lueta (jud. Harghita), „Ilie Martin” al Căminului Cultural din Colonești (jud. Olt), „Călușarii” al Căminului Cultural din Rășinari (jud. Sibiu), „Brăduțelul” al Consiliului Local Bărbătești (jud. Vâlcea). De asemenea, au participat ca invitați speciali, în afara concursului, ansamblurile: „Doina Mischiului” al Căminului Cultural din Mischi (jud. Dolj) și „Karasevska Zora” al Uniunii Croaților din România (jud. Caraș-Severin).

Manifestarea a început odată cu parada portului popular a formațiilor participante, pe traseul Primărie - Pavilionul Central, unde fiecare dintre ele a prezentat un scurt program din ceea ce urma să prezinte în concurs.

Salutul de bun venit, adresat de domnul Ilie Amuzan, primarul orașului Călimănești, participanților și invitaților festivalului, a dat sem-

nalul deschiderii celei de-a XLIII ediții a *Cântecelor Oltului*. Trebuie să subliniem că tot de gânduri bune, de bun venit, s-au bucurat aceștia și din partea celor ce au ținut să li se adreseze - reprezentanți ai autorităților locale și județene, în frunte cu președintele Consiliului Județean Vâlcea - domnul Ion Câlea, senatori și deputați ai colegiilor vâlcene, ca și reprezentanți ai unor instituții de cultură.

Particip de vreo 11 ani, neîntrerupt, la acest festival. Au fost ediții foarte bune, ediții bune, dar și unele fără o anume strălucire, pe care le-am putea numi cumiști. Pot însă spune, fără reținere, că ediția din acest an a fost una dintre cele mai bune. Fiecare dintre formații, în concurs sau nu, a adus în scenă frumusețea costumelor din zona pe care o reprezentau, tinerețe, eleganță, talent, bucuria de a dansa sau cânta, ceea ce a atras aprecierea atât a publicului, prezent în număr mare în cele două zile, cât și pe cea a juriului.

S-au remarcat în mod deosebit, în concurs, ansamblurile „Kakvirag” al Asociației Culturale „Kakvirag Lueta” din comuna Lueta (jud. Harghita) și „Călușarii” al Căminului Cultural din Rășinari (jud. Sibiu), care au încântat atât prin ținută scenică și costume, cât și prin interpretare și repertoriu. Dacă Ansamblul „Kakvirag” a impresionat prin costumele ungușești foarte frumoase, purtate atât de fete, cât și de băieți cu o anume maiestruozitate, prin vădita plăcere de a dansa a celor șapte perechi, Ansamblul din Rășinari, a încântat prin costumele celor peste 40 de interpreți și prin suita de dansuri din Mărginimea Sibiului, concepută și realizată pe trei categorii de vârste (maturi, tineri și copii). Le-au fost aproape Ansamblul „Cetățuia” al Căminului Cultural Teliu (jud. Brașov), cu o interesantă aducere în scenă a obiceiului *Cununa săcerătorilor*, ca și Ansamblul „Brăulețul” al Consiliului Local Bărbătești (jud. Vâlcea), cu transpunerea scenică a obiceiurilor de nuntă. Bine s-au prezentat în concurs și reprezentanții județului Covasna, pe ai cărui dansatori, dintre care se remarcă Albert Caroli, îi admirăm de câțiva ani buni, ca și membrii ansamblului călușeresc „Ilie Martin” al Căminului Cultural din Colonești (jud. Olt), care au cucerit publicul prin costumele foarte frumoase ale celor 10 perechi de dansatori (ale fetelor, chiar costume din „lada de zestre”) și prin interpretarea jocurilor populare olteneste, inclusiv a *Călușului*.

Dintre cele două ansambluri invitate, cel al Uniunii Croaților din România (jud. Caraș-Severin) - „Karasevska Zora”, care a și deschis programul festivalului, a adus pe scenă „o pată de culoare”, „un

altceva”, atât prin costumele interpreților proprii croaților din România, din zona Carașovei (cunoscute în literatura de specialitate și sub denumirea de „costumația populară carașovenească”), cât și prin repertoriul specific folclorului croat (vocal și coregrafic); cât despre Ansamblul „Doina Mischiului” al Căminului Cultural din Mischi (jud. Dolj), înființat în urmă cu un și jumătate, s-a aflat la prima sa participare la un festival de folclor mai important. Și s-a văzut. Nu a impresionat cu ceva, dar evoluția sa ne face să credem că în următorii se va vorbi despre el.

Juriul festivalului - format din prof. univ. dr. Ilie Moise - Universitatea „Lucian Blaga” - Sibiu, Elena Gavriluțiu - CNCPCCT, conf. dr. Ioan St. Lazăr, prof. Elena Stoica - director al CJCPCT Vâlcea, prof. Ioan Pumnea - coregraf, inițiatorul Proiectului cultural *Cântecele Oltului* - Brașov -, ținând cont de regulamentul acestuia și de specificitatea probelor sale, a stabilit acordarea următoarelor premii:

● *Frumoasa Oltului*: Elena Cuculici (Ansamblul „Brăulețul” al Consiliului Local Bărbătești, jud. Vâlcea)

● *Interpretare vocală*

Premiul I - ex-aequo:

Lidia Iuga (Ansamblul „Cetățuia” al Căminului Cultural Teliu, jud. Brașov)
Livia Maria Sfârloagă (Ansamblul „Doina Mischiului” al Căminului Cultural din Mischi, jud. Dolj)

Premiul al II-lea

- ex-aequo:

Andreea Andraș (Ansamblul „Kakvirag” al Asociației Culturale „Kakvirag Lueta”, jud. Harghita)
Alpar Datki (Ansamblul „Brăduțelul” al Casei de Cultură „Kónyá A'Dám” din Sfântu Gheorghe, jud. Covasna)

● *Purtători de costum*

Premiul I:

perechea Cosmina Țichindelean și Claudiu Cănean (Ansamblul „Călușarii” al Căminului Cultural din Rășinari, jud. Sibiu)

Premiul al II-lea:

perechea Elena Deaconu și Ion Șandru (Ansamblul „Brăulețul” al Consiliului Local Bărbătești, jud. Vâlcea).

Programul festivalului a inclus și Colocviul „Folclorul este un bun de patrimoniu local, național și universal: cine și cum ne protejăm identitatea”, desfășurat duminică, 21 august, ora 11,00, la noul Centru de Informare Turistică din Călimănești, la care au participat membrii juriului, conducătorii și instructorii ansamblurilor folclorice prezente în festival. Discuțiile din cadrul acestui colocviu au fost un bun prilej de lămurire a direcțiilor pe care trebuie acționat pentru salvarea patrimoniului cultural și, în același timp, un veritabil schimb de experiență privind modalitățile și formele de a acționa în acest scop.

Duminică după-amiază, începând cu orele 15,30, după premiera participanților, făcută de domnul Ilie Amuzan, primarul orașului, în prezența membrilor juriului, a urmat un spectacol care s-a întins până în noapte, susținut de ansamblurile folclorice participante la festival, cărora li s-au alăturat formații invitate din județul Vâlcea.

Doresc să evidențiez, mai mult decât în alți ani, munca deosebită pe care au depus-o conducătorii și instructorii ansamblurilor artistice prezente la festival, care zi de zi se străduiesc să-și aducă „elevii”, la momentul intrării în scenă, în cea mai bună formă pentru a culege laurii: Ioan Pumnea, Rodica și Răzvan Farcaș (Teliu, jud. Brașov), Ștefan Rápolti Mólnár Gabor și Dulány Balogh Aladár (Casa de Cultură Sfântu Gheorghe, jud. Covasna), Orban Emo, Lazăr Bela și Mag Istvan (Lueta, jud. Harghita), Ilie Neacșa, Constantin Titirigă, Constantin Dan Bursucel (Colonești, jud. Olt), Marioara și Nicolae Țichindelean, Bucur Bogdan (Rășinari, jud. Sibiu), Maria Tită (Bărbătești, jud. Vâlcea) și, respectiv, Oana Georgiana Paciurea, Tudor Lungan Alin (Mischii, jud. Dolj), Mihai Radanj, Zoran-Iulian Giurgiuleana (jud. Caraș-Severin).

Reușita Festivalului *Cântecele Oltului* s-a datorat în mare măsură foartei bune organizări asigurate de principalii factori: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, condus cu deosebită competență de doamna Elena Stoica, sufletul acestei prestigioase manifestări, Primăria Orașului Călimănești, cu susținerea nemijlocită a domnului primar Ilie Amuzan, și Casa de Cultură Călimănești, coordonată atent de doamna Mihaela Dobrescu. Dumnealor și colectivelor care le sunt alături în acest demers li se cuvin mulțumiri.

Elena GAVRILUTIU
Șef birou, CNCPCT

Conferința Mondială „Civilizațiile și Bunăstarea Familiei Umane”

În perioada 9-10 septembrie 2011, la Cercul Militar Național din București, a avut loc Conferința Mondială „Civilizațiile și Bunăstarea Familiei Umane”. Evenimentul a fost organizat de Fundația Solidaritatea Culturală Română ARS XXI, cu sprijinul media al Televiziunii Române (TVR Cultural).

Conferențiarilor au fost specialiști din domeniul științelor sociale, umaniste, al studiilor europene și al diplomației ș.a.: prof. Serge Reynes (director de cercetare, expert în civilizația și arta precolumbiană), prof. Didier Doucet (expert internațional pe lângă O.N.U., specialist în afaceri africane), prof. univ. dr. Yuri Hulkan Balam Ramos (doctor în filosofie la Universitatea din Hamburg, specialist în civilizația Maya și în civilizațiile mexicane precolumbiene), prof. Ngawang Samten (specialist în civilizația budistă, Vice Cancelar și director al Universității Centrale din Sarnath), prof. dr. Emil Cornitescu (prof. univ. la Universitatea Tomis, specialist în civilizația iudeo-creștină), Rabinul Albert Guigui (rabin de Bruxelles), prof. Antoine Sfeir (jurnalist franco-libanez, profesor specialist în Islam), prof. Théophile Obenga (teoretician al civilizațiilor africane și teoretician al limbilor de origine negro-egipteană). Evenimentul a avut ca scop promovarea valorilor umane ca toleranța și fraternitatea, prin cunoașterea și acceptarea diferenței dintre culturi și civilizații. Subiectele conferinței au fost: civilizația budistă, civilizația hindusă, civilizația islamică, civilizația iudeo-creștină, civilizațiile precolumbine, civilizațiile africane. Pe lângă comunicările științifice, participanții la conferință s-au putut bucura și de expoziția de pictură naivă semnată Gheorghe Ciobanu, artist naiv din Iași, expoziție realizată în mod special pentru acest eveniment.

Sperăm că această conferință a adus o contribuție în educarea privirii către Celălalt, ajutând la construcția unor mentalități care, după cum afirma prof. Didier Doucet în comunicarea dumnealui referindu-se la atitudinea pe care țările occidentale trebuie să o aibă față de Africa, să conțină „moins d’arrogance” și „plus d’humilité”.

Drd. Aura-Andreea PETRE
Asistent cercetare, CNCPCT

Concursul Național de Proză „Marin Preda” - ediția a XII-a

Consiliul Județean Teleorman și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, în parteneriat cu Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Teleorman și Asociația Scriitorilor din București și în colaborare cu revistele „Luceafărul de dimineață”, „Argeș”, „Litere”, „Pro Saeculum”, „Sud”, „Oglinda literară”, „Caligraf” și „Meandre”, au organizat Concursul Național de Proză „Marin Preda”, ediția a XII-a. În deschiderea manifestărilor, desfășurată în Sala Consiliului Județean Teleorman, au susținut cuvântări: prof. Timotei Stuparu - managerul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, prof. Eugen Ovidiu Vlad - vicepreședintele Consiliului Județean Teleorman, Constantin Țânțariu - directorul Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniul Național Teleorman.

Scriitorii participanți din țară și din străinătate: Aurel Maria Baros (prozator, vicepreședinte al Secției de proză a Asociației Scriitorilor din București, laureat al uneia dintre edițiile Festivalului-concurs „Marin Preda”), Sorin Preda (prozator și jurnalist, nepot de frate al marelui scriitor Marin Preda, autor între altele și al volumului de interviuri „Moromeții. Ultimul capitol”, lansat cu acest prilej), Florea Miu (poet, eseist, jurnalist, redactor șef adjunct al Revistei „Ramuri”), George Stanca (poet și jurnalist), Marin Codreanu (poet și prozator), Rodian Drăgoi (poet), Victoria Milescu (poetă și traducătoare), Iuliana Paloda-Popescu (poetă) și Jan H. Myshkin (traducător, Olanda).

Din județul Teleorman au participat: Ana Dobre, Gheorghe Stroe, Gheorghe Filip, Nicoleta Milea, Ștefan Vida Marinescu, Anghel Gâdea, Dan Miron, Liviu Comșia, Constantin T. Ciubotaru, Dumitru Vasile Delceanu, Iulian Chivu, Gabriel Argeșeanu, Cornel Basarabescu, Iulian Bitoleanu, Stelian Ceampuru, Alexandru Cutieru, Cristian Dică, Florina Isache, Valentin Munteanu, Liviu Nanu, Domnița Neaga, Valentin Nicolae, Gheorghe Olteanu, Mihai Athanasie Petrescu, Ștefan Stănculescu.

Imagine de la deschiderea Concursului Național de Proză „Marin Preda”, Alexandria, 22 septembrie 2011

Juriul a fost compus din: Gelu Negrea (redactor șef al revistei „Luceafărul de Dimineață”, președintele juriului - reputat critic literar, autor, între altele, al volumului „Cine ești dumneata, domnule Moromete?”, 2003), Dumitru Augustin Doman (redactor șef al revistei „Argeș”, prozator și critic literar, laureat al ediției din 1984 a Festivalului-concurs „Marin Preda”), Florentin Popescu (redactor șef al revistei „Sud”, poet, prozator, critic, publicist), Florea Burtan (redactor șef al revistei „Caligraf”, poet, prozator, jurnalist), Mihai Stan (redactor șef al revistei „Litere”, critic literar), Mircea Dinutz (redactor șef al revistei „Pro Saeculum”, critic literar), Gheorghe Andrei Neagu (redactor șef al revistei „Oglinda Literară”, prozator, jurnalist) și Stan V. Cristea (redactor șef al revistei „Meandre”, istoric literar, poet, publicist).

Palmaresul celei de-a XII-a ediții este următorul:

Sectiunea Proză scurtă:

Premiul „Marin Preda” și Premiul Revistei „Luceafărul de Dimineață”: Florian Viorel Miu (Medgidia)

Premiul I și Premiul Revistei „Argeș”: Nicoleta Sălbatecu (Onești)

Premiul al II-lea și Premiul Revistei „Sud”: Paul-Ersilian Roșca (Bistrița)

Premiul al III-lea și Premiul Revistei „Caligraf“: Andrei Velea (Galați).

Sectiunea de Receptare critică:

Premiul I și Premiul Revistei „Litere“: Geta Trucă (Brebeni, jud. Olt)

Premiul al II-lea și Premiul Revistei „Pro Saeculum“: Bianca Dumitrița Roșioru (Suceava)

Premiul al III-lea și Premiul Revistei „Oglinda Literară“: Diana Spânu (Slatina).

Tabăra de Creație pentru Copii „Dunărea ieri, azi, mâine“

Pictura are calitatea de a fi un izvor istoric nemijlocit. Pornind de la acest considerent, în perioada 22-28 august 2011 s-a desfășurat Tabăra de Creație pentru Copii „Dunărea ieri, azi, mâine“, organizată de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, împreună cu Luca's Art Company SRL, Inspectoratul Școlar Județean Teleorman și Direcția pentru Tineret și Sport Teleorman, Primăria Zimnicea, Primăria Alexandria și Asociația de Prietenie Româno-Bulgară „Zărezeanul“ .

Prin organizarea acestei tabere se urmărește promovarea, descoperirea și punerea în valoare a talentului și înclinațiilor artistice ale elevilor. De această dată, la tabără au participat elevi români și bulgari.

Astfel, elevii pot lua contact direct cu valorile culturale, se pot întoarce la izvoare, la tot ceea ce este mai autentic, pentru a se constitui în ceea ce trebuie să numim cu dragoste și mândrie „identitate națională“ .

Elevi participanți la Tabăra de Creație „Dunărea ieri, azi, mâine“, Zimicea, 22-28 august 2011

Decernarea premiilor

De aceea, considerăm că este oportun să veghem ca adevăratele comori ale poporului să nu se piardă în negura vremurilor, din uitare sau neglijență.

Laureații ediției 2011 sunt:

Marele Premiu (acordat de către SC Luca's Art Company SRL București) - ex-aequo: Alina Cristina Bădici (România) și Evghenia Hristova (Bulgaria)

Premiul I - ex-aequo: Andrada Maria Mohorea (România) și Kaloyan Nicolaev Borisov (Bulgaria)

Premiul II - ex-aequo: Nicoleta Claudia Velicu (România) și Yasen Gheorghiev (Bulgaria)

Premiul III - ex-aequo: Denisa Vișan (România) și Alexandra Plamenova Procopieva (Bulgaria)

Mențiuni: Andreea Neagu și Adriana Duță (România).

Profesorii îndrumători pentru elevii români au fost Ion Baban și Ioan Diaconu.

Alături de elevi, au fost prezenți în tabără artiștii profesioniști: Marian Crângașu, Gabriela Drăghici, Ion Drăghici, George Moise, Virgil Parghel, precum și rapsodul popular Doina Lavric și scriitorul George Stanca.

Iuliana CÂRNARU
Consilier, CJCPCT Teleorman
Fotografii din Arhiva CJCPCT Teleorman

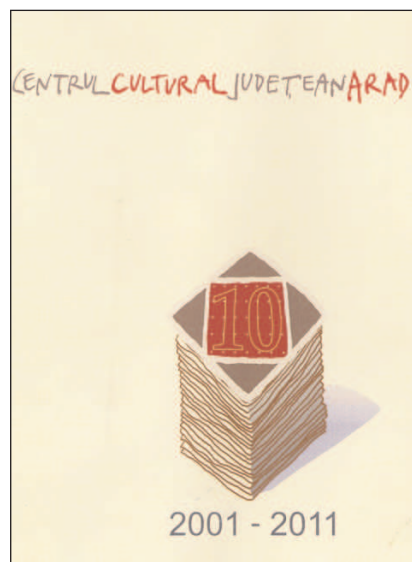
Aniversări

Un deceniu de activitate

Centrul Cultural Județean Arad a împlinit 10 ani de activitate. Un moment de aniversare, de reconsiderare a obiectivelor, de apreciere a rezultatelor, un nou început, un alt deceniu de speranțe și împliniri... Acestea sunt gândurile și aspirațiile colegilor noștri de la instituția sărbătorită, dar și ale celor ce le-au fost alături în programul dedicat acestui eveniment.

Luni, 26 septembrie, la Consiliul Județean Arad a avut loc, în prezența domnului Nicolae Iotcu, Președintele Consiliului Județean Arad, deschiderea oficială a evenimentului aniversar, prilej atât de aduceri-aminte, cât și de încurajări în continuarea proiectelor și planurilor viitoare.

În emoționanta sa alocuțiune, doamna Ana-Maria Dumitrescu, directoarea Centrului Cultural Județean Arad, a rememorat anii de început (Centrul s-a născut în urmă cu zece ani din unirea a patru instituții: Centrul Județean pentru Cultură, Tineret și Turism, redacția revistei de cultură „Arca”, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Ansamblul Folcloric „Rapsozii Zarandului”), meritele și importanța de pionierat a predecesorilor săi,

pe baza cărora s-a clădit activitatea instituției pe care astăzi o conduce sub semnul valorii în toate aspectele sale.

Stau mărturie în acest sens rezultatele cercetărilor efectuate de colegii noștri asupra fenomenului cultural tradițional, interesul față de salvagardarea patrimoniului cultural imaterial al județului, numeroasele volume publicate ce reprezintă producția editorială a centrului, cele peste 87 de programe și proiecte proprii ce se desfășoară astăzi cu succes, taberele de meșteșuguri inițiate la Moneasa și Căsoaia, rezultatele de la Școala Populară

de Artă care „s-a alipit” instituției în urmă cu un an, Concursul „Autentic Fest”, prin care se consfințește încă o dată axarea activității centrului pe promovarea culturii tradiționale, prin formații și ansambluri folclorice.

Deschiderea oficială a evenimentului aniversar a prilejuit, într-un cadru de excepție creat de expoziția de pictură și artă plastică a artistului Onisim Colta, exprimarea altor alocuțiuni care au transmis felicitări pentru tot ceea ce colectivul Centrului Cultural întreprinde în domeniul culturii tradiționale, al patrimoniului cultural imaterial și al creației populare contemporane.

Invitații, reprezentanți ai mai multor instituții de cultură și de învățământ superior din țară au avut ocazia să-și exprime speranța de continuare a colaborărilor sau de începutul unor noi parteneriate și să transmită cele mai sincere urări de bine și împliniri întregii echipe a Centrului Cultural.

Programul aniversar început în 26 septembrie 2011 a continuat în ziua de 27 septembrie cu Colocviul Național de Etnologie „Patrimoniul imaterial al României. Modalități de conservare și promovare”, organizat de dr. Rodica Elena Colta, inspector de specialitate la Centrul Cultural Județean Arad, la care au participat specialiști de la

Universitatea din București, de la Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și de la centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale.

Au urmat alte zile - 28 septembrie - Simpozionul Național de Istorie cu tema „Capitala politică a românilor transilvăneni”; 29 septembrie - concert folcloric extraordinar al Orchestrei Naționale „Lăutarii” din Chișinău, Republica Moldova - dirijor: Nicolae Botgros; 30 septembrie - „Cultură și diplomație” - dialog între domnul Mihail Neamțu, filosof eseist și Excelența-sa domnul Marius Lazurca, Ambasador al României în Republica Moldova; 1 octombrie - Decernarea Premiilor Centrului Cultural Județean Arad și concert de gală susținut de Ansamblul „Johann Strauss Modern” cu ocazia *Zilei Internaționale a Muzicii*; soliști: Anna Ryan (Austria) și Daniel Magdal (Germania); balerini ai Operei Naționale Timișoara: Alin Radu și Alina Mihai - în care programul Centrului Cultural Județean Arad a purtat, de asemenea, semnul sărbătorii și al valorii prin alte programe științifice, culturale și artistice derulate de-a lungul unei săptămâni aniversare ce a purtat pecetea celor zece ani de muncă și împliniri.

Dr. Corina MIHĂESCU
Cercetător științific I, CNCPCT

Confesiuni

La o vorbire cu artistul naiv Costel Iftinchi

Continuăm seria interviurilor din tabăra de la Zimnicea cu un „naiv” plin de personalitate și de inițiativă în domeniu, anume domnul Costel Iftinchi, sculptor și pictor naiv, fotograf, scriitor (redactor-șef al „Revistei de Artă Naivă”).

O prezentare în plus față de ceea ce se oglindește în cele ce urmează nu aş considera-o utilă, „naivul” din acest număr dând dovadă de transparență, umor și naturalețe. Consider că propria descriere despre sine, ca fiind „un om normal care vrea să comunice cu cei din jur”, este suficientă pentru a stâmi simpatia celor care nu-l cunosc și aprobarea celor cărora le este deja familiar.

D.D.: Domnule Iftinchi, spuneți-mi cum ați început: întâi să sculptați sau să pictați?

C.I.: Nu. Prima dată a fost cioplitura. Deci... e greu. Prima dată, ce să zic?... Nici mie nu-mi vine a crede. Am terminat un liceu, profil mecanic, prelucrător prin aşchiere, avea și o treabă cu lemnul.

După căderea comunismului, fabrica a dat faliment, am rămas în șomaj un an și am intrat la o fabricuță de mobilă, în domeniul particular, ca strungar în lemn. Și, lucrând zilnic lemnul (lemnul se rotește la strung și cu dalta în mână), mi-am zis: „Dacă pot să dau formă lemnului când se rotește, de ce să nu mă rotesc și eu în jurul lui?”

Și așa, în august '94, pe o scândurică mică, cu o daltă pe care mi-am făcut-o singur am început să fac un basorelief, pe care îl am și acum acasă: e „Drumul vieții”, ceva banal, o cruce cu o inimă în mijloc și

o... credință, dragoste și speranță; așa am intitulat-o eu. O păstrez cu cea mai mare cinste în casă și e cea mai valoroasă pentru sufletul meu. Celelalte nu cred că au valoare și nu cred că am făcut vreodată lucrarea care să mă reprezinte. O caut!

De asta, pe parcursul anilor, am debutat și în pictură, din 2001, în artă fotografică, 2001, și acum, 2004, partea literară.

Pentru mine, arta și tot ce reprezintă arta e un mod de a comunica cu cei din jur și limbajul diferă de la unul la altul.

D.D.: Vreau să te întreb un lucru: te consideri „naiv”? Sau ce este acela un pictor sau un artist naiv?

C.I.: Eu unul mă consider, în primul rând, un om normal, care vrea să comunice cu cei din jur prin diferite mijloace. Nu știu cum mă consideră ceilalți pe mine. Pot să mă considere un pictor naiv sau un sculptor naiv, dar mi-ar plăcea mai mult „naiv”... De ce? La „naivi” nu sunt prea mulți „kitsch-uriști”...

Pictura asta clasică, acuma... că de când a apărut, clasicul a picat. Nu mai vrea nimeni portret perfect. Pică! Au intrat așteialalți, cu tot felul de pătrățele. Asta poți să faci: bei jumătate de vodcă, ai făcut tot felul de pătrățele și-ți iese cel mai frumos, cauți o denumire dintr-un dicționar pe care n-o înțelege nimeni și ai adunat lucrări.

La „naivi”, în primul rând, e ceva care ne reprezintă pe noi.

Cred că într-o expoziție internațională de artă naivă se vede foarte clar fiecare stat, că nu poți să faci ceva din alt stat: să faci cămile, de exemplu, când la noi sunt măgari, cai. Deci diferă, diferă efectiv.

Arta naivă e un mod de-a ne exprima noi, ca nație, tot ce înseamnă istorie, tradiții, obiceiuri și tot ce ne trece prin suflet, în primul rând. Sunt amintiri pe care vrei să le pui și uneori îți vine greu s-o pui în culoare, îți vine mai ușor s-o pui în formă.

D.D.: Dar, fii atent, că mai e un lucru. Eu, cel puțin la dumneata, am observat o treabă: în ultimii ani, subiectele din pictură sunt aproape politice, pot să spun.

C.I.: Da, este! Am făcut „Ciorba parlamentară”: un ceaun mare în care unul urcă cu ancora, altul pescar, unul pe dulap și înăuntru un os mare.

Păi, știți cum e? „Naivul” se inspiră din traiul zilnic: la colțul străzii, doi tipi care joacă barbut și unul doarme, la lumina felinarului, doi bețivani, că acum sunt mulți „alcooliști”, câștigă puțin și beau... Și cum ăla mătură. Sunt lucruri pe care le vezi zilnic; dacă știi să le pui în pagină, să le dai o culoare, a ta personală, că nu poți să faci imaginea perfect, că atunci nu mai e naivă, și să-i pui o poantă.

Regretatul Valentin Boța spunea că „pictura naivă este copilul picturii universale, dar să fie în fiecare lucrare o poantă, o glumă”.

„Naivul” ce face, de fapt? Dorește să câștige un zâmbet de la cel care privește lucrarea.

D.D.: Deci, consideri că un artist naiv este, să spunem, mult mai apropiat de viață decât unul care zice că face lucruri extraordinar de serioase.

C.I.: Corect. Artistul naiv n-are nevoie de un subiect direct, în față, el pictează direct din suflet. Face corelație între suflet, ochi și mână, creează o stare și creează. Pe când un artist profesionist trebuie să vadă el lumina, pata, forma... Nu poate!... Se inspiră.

Am avut două expoziții de sculptură și n-aveam în casă niciun album de sculptură.

Când am debutat, nu știam că se cheamă „basorelief” și „rond-bosse”, nu știam (mă refer la statuete). Nu știam denumirile.

După aceea mi-am luat și eu, să văd, că m-am întâlnit cu colegii și vorbeau în acești termeni, și nu cunoșteam termenii. Și, ca să nu mă fac de râs, am tăcut din gură. Taci, rămâi filosof! M-am dus acasă, am luat și eu cărți, au apărut albume ale marilor pictori... M-am uitat, să văd și eu curente... Și așa a fost.

D.D.: Acum, pentru că domnul Măric a vorbit puțin despre dumneavoastră, nu de rău, ci de bine, spuneți și dumneavoastră ceva despre domnul Măric, că poate le montăm, le combinăm.

C.I.: În primul rând, mie mi-ar veni acum foarte greu să vorbesc despre domnul Măric. Domnul Măric este unul din vechea gardă: Ion Niță Nicodin, frații Cherecheș, Mircea Corpodean, cine mai este?, Ana Kiss, Lupașcu, Debreczeny; sunt nume mari, care au lăsat istorie.

Nu mai spunem de Ion Stan Pătraș, care a fost inițiatorul. Noi suntem, ca „naivi”, singurii care avem un muzeu în natură, unic în lume: Cimitirul Vesel, în care vezi și sculptură, și pictură, și, vezi, popular, care contează foarte mult.

D.D.: La fiecare cruce, acolo, e câte o poveste.

C.I.: Da, da, da. Categorie! L-am vizitat de două ori și chiar am o bază materială foarte mare de la ei.

Domnul Măric este omul care a încercat să facă puțină școală, dar nu școală de-a preda, mai mult de-a explica ce înseamnă arta naivă.

Pe „naivi” nu poți să-i școlești: „Hai, fă-i mâna strâmbă, capul într-o parte, casa mai mică...”. Nu!

El a vrut să explice că arta naivă e ceva pur, chiar dacă la noi nu s-a ajuns cum e afară, să fim considerați profesioniști - suntem la mijloc, între arta de amatori și arta profesioniștilor. „Naivii” sunt la mijloc. Iar acum, în

Costel Iftinchi (Iași), în tabăra de la Zimnicea, 2010

ultimul timp, mulți amatori și-au dat seama că nu fac purici și încearcă să intre „la noi”, dar se cunosc, pentru că se vede, vin cu „talente” și se vede din start așezarea în pagină, cromatica, toate.

„Naivii” n-au avut nevoie de școală, ci au simțit culoarea, „și-au luat culoarea din curcubeu”, cum spunea Frunzete, mi se pare, într-un articol, Ion Frunzete. Deci, își ia din natură, simte, nu trebuie să-i spui că galbenul merge cu aia, verdele... Nu, nu! El simte. Și asta contează cel mai mult.

Eu zic că artiștii naivi au primit acel dar de la Dumnezeu, o forță divină care i-a lăsat să creeze liber.

De exemplu, Maria Trifu, femeie simplă de la țară, pictează extraordinar; doamna Salomia apoi... (Salomia Andronic - n.r.)

Cum și Ion Măric este un om simplu. A avut în viața lui serviciu, om normal ca toți oamenii. Dar ceea ce face... poate să sape orice simeză în orice galerie internațională.

Dacă vii cu un profesionist, nu poate să facă ce face Măric. Dar ce face profesionistul, Măric face. Pentru că el le pune din suflet: și cromatica, așezarea în pagină, ideea, compoziția. Totul e echilibrat și asta contează. Ion Măric este un nume și va rămâne un nume.

Sper ca în viitor... Eu sunt în generația a doua, cum ar veni... Poate cineva se va gândi, când dumnealui nu va mai fi, să fie un premiu pentru arta

naivă „Ion Măric“, așa cum la Iași este un premiu „Aurora Năforniță“ ; un premiu „Ion Măric“ pe care, sigur, mulți o să-l râvnească și să ajungă, cum a făcut aici în tabără, să facă 9/10 tablouri într-o zi. Pictează... ai impresia că pictează pe bandă, e mașină de copiat, ia culoarea, se duce, roșu/roșu, verde/verde... Gata! Și nu să facă urme cu creionul, cum fac alții, că vin, șterg cu radierea, mai fac odată, iar șterg. El, din pensulă. Asta ce înseamnă? Creativitate. Deci, Domnia-sa este un suflet al artei naive la ora actuală, care continuă o tradiție și care sperăm ca în viitor să fie mai cunoscut.

D.D.: Spune-mi puțin despre carte.

C.I.: Din '98, de când am debutat, fiind pasionat de fotografie, am avut tot timpul lângă mine un aparat de fotografiat și am prins tot felul de tablouri. N-am crezut vreodată că o să fac lucrul ăsta, dar, adunându-se, mi-am dat seama că s-ar putea să reușesc.

De doi ani de zile lucrez la această carte, am intitulat-o „50 de ani de Artă Naivă în România. Enciclopedie“, pentru că în ultimii ani au fost... Ultima ar fi dicționarul domnului Vintilă, din 2001, „Dicționarul de artă naivă“, în care prezenta 89 de artiști.

Cartea respectivă cuprinde trei sute. O să zică cineva: „Sunt trei sute?“.

Da, sunt trei sute, sunt chiar mai mult de trei sute: trei sute i-am prezentat, iar 54 numai i-am pomenit, ca într-un pomelnic. O parte dintre ei nu mai sunt printre noi, dar am dori să fie „aduși la zi“, să zicem, pentru că e păcat să uităm niște valori.

În anii '60-'70 a existat o preocupare pentru arta naivă datorită unor oameni care s-au implicat enorm: Savonea, Silvestru, Mașek, care au pus suflet. Enorm de mult. Dar în ultimul timp, cu schimbarea asta a regimului, e mai greu... Și până ne revenim la tot ce înseamnă cultură, artă, să ajungem din nou pe aceeași linie cum a fost înainte, mai trece.

D.D.: N-o să mai fii a doua generație, o să fii prima generație...

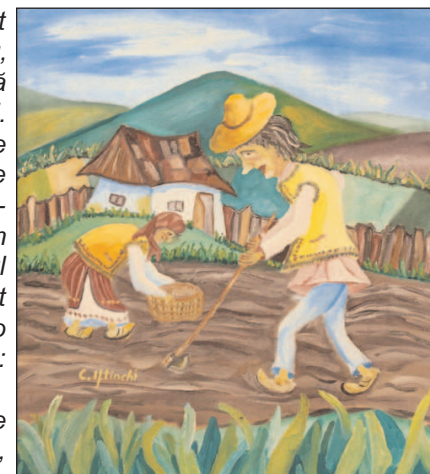
C.I.: Nu, nu, nu. Eu sunt cred că a treia generație, pentru că nu pot să nu spun de pionierii artei naive: Pătraș, Debreczeny, Ion Niță Nicodin. Nu, nu. Așa ceva nu se poate!

Și i-am prins în carte. Cartea este într-un format, stați să vă arăt... Grafică, fotografii, totul e făcut de mine. Doi ani de zile am lucrat la ea.

Aici este Aurora Năforniță; astăzi există un premiu care îi poartă numele. Deci, am început, ca s-o iau pe doamna Aurora Năforniță, cu anul nașterii și anul când a murit, în 2005, Dumnezeu s-o odihnească!, un gând de-al ei, din ziare, din reviste, de unde am găsit (am umblat prin Biblioteca Universitară la Iași; mi-a fost greu ca să caut date, date scurte, că n-am vrut să pun expoziții, câte premii... nu!), studiile, ca să vadă omul ce studii a avut, că asta contează: anul debutului și albumele în care a apărut, două

aprecieri critice și dacă a publicat în domeniu sau în alt domeniu, pentru că trebuia precizat că persoana a avut și alte înclinații. Domnul Ștefănescu face caricatură, domnul Hlinka e colecționar filatelist foarte cunoscut, domnul Boancă a publicat în ultimii trei ani cinci cărți, domnul Vintilă, la fel, este și scriitor, trecut în dicționarul scriitorilor, este o valoare. Nu trebuie să scrii: „Domne“, e numai „naiv“!

Acuma, ăsta e primul volum, e prima probă de tipar, ca să zicem, ca să putem face corectura. Sperăm că în viitor să iasă de sub tipar și să-l aibă cât mai mulți în casă.

La cules de cartofi - Costel Iftinchi

Pe copertă, după cum vedeți, am pus cinci imagini, le-am considerat că sunt cinci generații: Năforniță, sus, din Banat vine Viorel Cristea, un om care a pictat, care era bolnav, cum și astăzi aș vrea să amintesc de Vasiliță Popovici; mă mir cum poate să facă asemenea lucruri, pentru că un om sănătos nu poate să facă. Aici este Debreczeny. Primul este Ion Stan Pătraș.

Sper că o să fie de succes. Sper că undeva peste cinci ani să fac o a doua ediție, pe care să o completez.

D.D.: E frumoasă fotografia de pe ultima copertă, cu voi strânși mulți acolo...

C.I.: Toți, la Pitești. Asta e făcută de anul trecut de la Pitești, în care suntem cei mai mulți.

În prima parte a cărții este un scurt istoric în care prezint marile expoziții care au fost cu tematică, o prezentare a premiilor și cărțile care au apărut în domeniu, plus diferite imagini de la saloane de grup.

E un început pentru mine, dar a fost o dorință pe care cred c-am să reușesc s-o duc la bun sfârșit.

D.D.: Să-ți ajute Dumnezeu! Mersi foarte mult.

A transcris
Ioana Mădălina MUNTEANU
Referent, CNCPCT

Fotografii de Rodica DINACHE, Marian COPORAN

Noi aparitii editoriale

Lansare inedită: album fotografic despre Argeș și Muscel

În cadrul celei de-a V-a ediții a *Sărbătorilor Argeșului și Muscelului*, joi, 18 august a.c., de la ora 19.00, Editura bucureșteană Ars Docendi a prezentat, la Muzeul Județean Argeș din Pitești, două albume ale fotografului Ioan Niculescu, intitulate: *Monumente istorice ale României. Tipuri din județele Argeș și Muscel (Anul 1893)*, album îngrijit de Adrian Săvoiu și *Modele de cusături pentru costume naționale române culese din județul Muscel. Tipuri din județele Argeș și Muscel (același an 1893)*, editat de Ioan Crăciun, directorul Editurii Ars Docendi.

Evenimentul a fost întregit de o expoziție cu imagini din cele două albume, reprezentând amintiri de familie, costume naționale, dar și diverse obiecte de uz casnic, aparate de fotografiat, un patefon, presa vremii (din Argeș și fostul județ Muscel), cele mai multe aparținând unor personalități precum Alexandru Davila sau Armand Călinescu.

Cine a fost fotografului Ioan Niculescu?

Născut în Vâlsănești (județul Argeș) în prima jumătate a secolului al XIX-lea, telegrafist („al sucursalelor din București“), în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza și în primii ani ai domniei lui Carol I, Ioan Niculescu a devenit după 1880 nu numai fotograf oficial al Poliției Capitalei, ci și unul dintre cei mai apreciați fotografi din București, cu atelier deschis în Șoseaua Jianu nr. 10, nu departe de actuala Piață a Victoriei. Fotograf, așa cum se prezenta el însuși pe un afiș, realiza fotografii „carte de vizită“ și „format cabinet“ ... după natură, dar și reproduceri după xilografuri care înfățișau diferiți domnitori, oameni politici, scriitori etc.

Ioan Niculescu a avut inspirația să părăsească studioul său bucureștean și să iasă cu aparatul de fotografiat, trepidul și plăcile fotografice

prin țară, pentru a immortaliza vechi biserici și mănăstiri, monumente istorice, ruine ale unor cetăți, peisaje diverse, dar și oameni îmbrăcați în costume naționale. Fotograful și-a stabilit ca zonă de investigație Muscelul (grafiat *Mușcel*) și Argeșul, concentrându-se asupra a două orașe cu rezonanță istorică și culturală: Câmpulung Muscel și Curtea de Argeș.

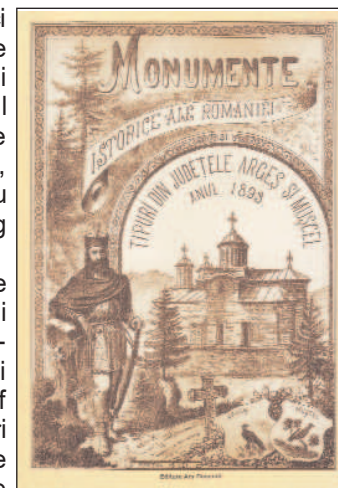
Cele două albume, rodul cercetărilor de câțiva ani, urmau să vadă lumina tiparului în anul 1894, cum era anunțat de către Iosif Vulcan în revista „Familia“ (cf. prefetei semnate de Adrian Săvoiu). Artistul fotograf avea intenția de „a arăta, prin vederi generale și speciale, cele mai însemnate localități devenite istorice prin evenimente de mărire și prin lupte pentru existența poporului român“. Acest demers, întreprins după „un lung voiaj în străinătate pentru studierea noilor și diferitelor proceduri de-a studia arta fotografică“ nu va vedea lumina tiparului decât în câteva exemplare pentru prieteni - unul din acestea va ajunge în Biblioteca Academiei Române.

Prin cele 60 de imagini reproduse *impecabil* în albumul realizat de Adrian Săvoiu, fotografului Ioan Niculescu redă cele „mai însemnate monumente și locuri istorice“, stârnind cititorului avizat, „interesul pentru tot ceea ce a produs națiunea română în decursul veacurilor trecute“. Un alt punct de interes, după cum însuși autorul subliniază, este cel *etnografic*, cultivând „mai cu seamă în noile generațiuni iubirea de țară, punându-le în legătură cu trecutul glorios prin înfășirea diferitelor monumente vechi, urme neșterse ale virtuților umane și religioase“.

De notat că Adrian Săvoiu adaugă și o versiune în limba engleză (realizată de Andrei Vornicu) pentru a fi accesibilă și cititorilor din afara spațiului românesc.

Valoarea documentară a imaginilor o constituie în special reproducerea imaginilor monumentelor istorice care astăzi nu mai există: bisericile *Sfânta Troiță*, *Sfânta Vineri* și *Bradu* din Câmpulung, Fabrica de brânzeturi din Domnești, Băile de la Bughea (din Muscel, „proprietatea lui Gropan“), Fabrica de hârtie și celuloză și Banița din Câmpulung (folosită pentru „controlarea măsurilor la vânzătorii de produse ai orașului“).

Multe lăcașuri de cult din zona Câmpulungului sunt redede în degradare și în „marea părăsire“, autorul menționând că „statele străine cheltuiesc,

pentru păstrarea lor, sume însemnate, chiar state mai mici decât al nostru au cheltuit sute de mii de lei pentru fotografierea și reproducerea acestor vestigii sfinte ale neamului lor”.

Albumul se deschide cu fotografii ale Altetelor lor Regale, Carol I, Regina Elisabeta, Prințul Ferdinand și Principesa Maria, apoi continuă cu variate monumente istorice din Argeș și fostul județ Muscel, încheindu-se cu oameni și familii în costumul național specific zonei.

Periplul fotografului cuprinde Curtea de Argeș, Câmpulungul, Rucărul (satul situat „între munți pe Râul Dâmbovița”, care „are poziția cea mai frumoasă și în timpul verii e vizitat de mulți călători”), dar și sate precum Domnești, Pietroșani, Poenărei, Țițești și natalul Vâlsănești ș.a.

Fiecare imagine este însoțită de un scurt text explicativ. Astfel, aflăm că Băile de la Bughea conțin „pucioasă, fier și iod în abundență”, Fabrica de brânzeturi a „D-lui Negulici din comuna Domnești”, *zidită* în anul 1886, are „peste 100 de vite de rasă elvețiană”, iar „brânzeturile lucrate... întrec cu mult pe cele din străinătate”, Muscelul (dealul) Slănicului are „livezi de fân”, Mănăstirea Aninoasa (Muscel) deține „clopotul cel mare dăruit de mitropolitul Daniil al Ungro-Vlahiei”, Fabrica de hârtie, pastă de lemn și celuloză, „fundată în anul 1888 pe Râul Târgului, lângă Câmpulung”, aparține unui anume Ștefan Ioanide etc.

Costumul popular prezentat este cu precădere din Argeș, purtat de fete din Flămânzești, Vâlsănești, Țițești, dar și de femei celebre precum M.S. Regina Elisabeta a României (îmbrăcată în costum național de Muscel). Zona istorică a Muscelului este frumos redată prin portul tradițional - „un tip de la Rucăr”, o familie aparținând *clasei muncitoare*, tot de la Rucăr, alta din satul Poenărei sau „portul femeilor la Domnești și la Pietroșani”.

Ioan Niculescu, în calitatea sa de *președinte* al Societății Industriale „Curtea de Argeș”, lucrează acest album fotografic în modalitate profesionistă, oferind - după propria mărturie - pentru acea vreme, „în dosul fiecărui monument legenda sa, după notițele culese de la arheologii noștri”.

Animat de dorința de a reda „icoana vie a istoriei naționale”, autorul se simte obligat să urmeze „cu toată energia și entuziasmul... pentru a ajunge să strângă într-un album imens toată istoria, văzută în imagini, a neamului românesc”.

Intenția lui Ioan Niculescu de a alcătui câte un album similar pentru fiecare județ, rămasă doar un deziderat și concretizată parțial în acest album singular la sfârșitul secolului al XIX-lea, „oferă imaginea unei lumi apuse, dar foarte vie și în același timp autentică, văzută prin lentila fotografului” (Adrian Săvoiu).

Sorin-Dănuț RADU
Referent, CJCPCT Argeș